Aicinām meža īpašniekus apsekot egļu audzes

Valsts meža dienests aicina meža īpašniekus apsekot savas vidēja vecuma un vecākas egļu mežaudzes. Konstatējot egļu astoņzobu mizgrauža savairošanos, īpašniekiem jāvēršas tuvākajā dienesta mežniecībā, lai saņemtu apliecinājumu bojāto koku ciršanai sanitārajā cirtē.

Valsts meža dienesta Meža un vides aizsardzības daļas vadītājs Andis Purs informē par aktuālo situāciju: “Egļu astoņzobu mizgrauža izplatība turpinās. Lidošanas intensitāte ir atkarīga gan no teritorijas, gan arī no laika apstākļiem, kas šogad ir stipri izteikti mainīgi. Lielākie svaigie bojājumi novērojami Gulbenes, Žīguru un Rēzeknes apkaimēs, tāpat saglabājās augsta bojājuma pakāpe arī vietās kurās tā bija novērojama iepriekšējos gados, tas ir Lubānas mitrājs un GNP teritorija ar īpašu uzsvaru - Cēsis, Līgatnes un Siguldas apkārtnes. No jauna ievērojami postījumi parādās Pierīgā un Dienvidkurzemes novadā.”

Jau ziņots, ka saistībā ar egļu astoņzobu mizgrauža masveida savairošanos Valsts meža dienesta ģenerāldirektors no 2023. gada 1. jūlija līdz 1. septembrim izsludinājis mežsaimnieciskās darbības ierobežojumus vērtīgajās egļu audzēs visā Latvijas teritorijā. Vienlaikus meža īpašnieki, kuru egļu audzēs ir konstatētas mizgraužu svaigi

invadētas egles, aicināti vērsties tuvākajā dienesta mežniecībā, lai saņemtu apliecinājumu bojāto koku ciršanai sanitārajā cirtē.

Ņemot vērā mizgrauža straujo izplatību, Valsts meža dienests rosina meža īpašniekus apsekot egļu audzes un pārbaudīt egļu stumbrus, it īpaši, ja koki gāzti, izšūpoti vai citādi bojāti. Mizgrauža svaigi invadētas egles var atpazīt pēc aptuveni milimetru lieliem caurumiņiem koka stumbrā (kukaiņu ieskrejām) un brūniem mizas miltiem, kas sakrājušies pie koka sakņu kakla. Mizgrauža bojātas egles var būt arī ar zaļām skujām un daļēji nolobījušos mizu. Pēc īpašnieka ziņojuma egļu audzes pārbaudīs Valsts meža dienesta mežzinis, lai pieņemtu lēmumu par invadētās mežaudzes nociršanu un slazdu izvietošanu. Tāpat mežzinis var pieņemt lēmumu par atsevišķu koku izvākšanu, ja tiks konstatētas vēja gāztas un mizgraužu svaigi invadētas egles nelielos apjomos.

Informācija par vērtīgajam egļu mežaudzēm un to aizsardzības zonām ir apskatāma Meža valsts reģistra karšu sadaļā, kā arī LVM GEO aplikācijā. Meža īpašnieki ar informāciju par cirsmām, kurām ir apturēta ciršana, var iepazīties digitālajā adresē. Meklējot pēc koku ciršanas apliecinājuma numura, ir pieejama informācija cirsmu līmenī ar ziņu par cirsmas apturēšanu. Atbildes uz biežāk uzdotajiem jautājumiem apkopotas Valsts meža dienesta mājas lapā. Neskaidrību gadījumā meža īpašnieki aicināt sazināties ar dienesta speciālistiem, izmantojot e-pastu mezaveseliba@vmd.gov.lv.

Valsts meža dienests ir valsts pārvaldes iestāde, kas uzrauga meža apsaimniekošanu, medību un dabas aizsardzības reglamentējošo normatīvo aktu ievērošanu, kā arī īsteno meža uguns apsardzību. Dienests uztur Meža valsts reģistru, kur tiek apkopota informāciju par mežu, tajā notiekošo saimniecisko darbību, medībām un medījamiem dzīvniekiem. Valsts meža dienesta misija ir rūpēties par atbildīgu meža apsaimniekošanu un saglabāšanu nākamajām paaudzēm.